

STJERNESØNNEN

Og andre julefortællinger

•

BØRGE HAAHR ANDERSEN

STJERNESØNNEN OG ANDRE JULEFORTÆLLINGER

BØRGE HAAHR ANDERSEN

UDGIVET AF

DANSK BIBEL-INSTITUT
FREDERIKSBORGGADE 1B, 1.
1360 KØBENHAVN K
WWW.DBI.EDU

DESIGN AF

CHRISTIAN RAHBEK OLSEN

TRYK

ØKO-TRYK

PÅ DANSK BIBEL-INSTITUT (DBI) KAN MAN TAGE EN
BACHELORUDDANNELSE I TEOLOGI OG MISSION SAMT
EN ET-ÅRIG ÅBEN UDDANNELSE I KRISTENDOM.

DBIS FORMÅL ER AT FREMME DEN BIBELTRO
FORKYNDELSE. DET GØR VI VED AT UDDANNE
MENNESKER TIL TJENESTE FOR EVANGELIET I
DANMARK OG I UDLANDET. PÅ DBI HAR VI TILLID
TIL, AT BIBELEN ER GUDS ORD TIL OS.
VORES VIGTIGSTE MÆRKESAGER ER:

- TILLID TIL BIBELEN
- GLÆDE OVER EVANGELIET
- KÆRLIGHED TIL MENNESKER

Og andre julefortællinger

BØRGE HAAHR ANDERSEN

For to tusinde år siden skete der noget i en fattig og krigshærgen syd for Jerusalem. Dette *noget* har fået så skelsættende betydning, at det er baggrunden for vores tidsregning og vores jule- og påskefejring. Noget helt væsentligt om menneskelivets mål og mening – om historiens midtpunkt – bliver fortalt gennem de bibelske tekster, der beretter om disse begivenheder. De følgende fire fortællinger *kunne* være fortalt af centrale personer i julens drama, sådan som jeg forestiller mig det. Med fortællingerne vil jeg gerne være med til at præge din og min julefejring og skabe eftertanke om, hvad kristen jul egentlig handler om.

Johannah – brevet fra en stum far ~ 4

Shlomo – dybeste glæde og største sorg ~ 7

Maria – med ord gemt i sit hjerte ~ 10

Stjernesønnen – menneskers håb ~ 13

JOHANNAH

Brevet fra en stum far

ELISABETH – DET, DER ER BLEVET SAGT TIL MIG, ER SÅ STORT, AT MANGE SLÆGTLED HAR VENTET PÅ AT HØRE DET. JEG VILLE GERNE HAVE RÅBT DET UD OVER HELE JERUSALEM. MEN JEG FEJLEDE, OG GUD TOG TALENS BRUG FRA MIG. DERFOR BLEV OPGAIVEN GIVET VIDERE TIL EN ANDEN I MIN SLÆGT.

Jeg skal vende tilbage til det. Men nu vil jeg prente det hele for dig på pergament. Du må forstå mig, du må tro mig, og derefter må vi handle på Guds ord og løfte. Husker du, hvordan gamle Sara lo, da den fremmede fortalte Abraham, at hun efter et år skulle føde en søn? Du må ikke le af mig, Elisabeth. Du må ikke tvivle, sådan som jeg selv gjorde det, da Den Almægtige talte til mig.

Men lad mig starte fra begyndelsen. Husker du min glæde, da loddet faldt på mig, at jeg en uge skulle bringe det daglige offer i templet? Den Almægtige kunne have ladet loddet falde på en anden, men det faldt på mig, den barnløse præst. Gud ophøjede og udvalgte den, der var ringeagtet af mennesker. Gud ved, at mit hjerte var med, da jeg bar offeret ind på alteret. Jeg bar offeret og dermed folkets skyld ind til Gud i tillid til, at hans løfte var sandt; at han ville fjerne vores skyld gennem et offer. Jeg bad om hans velsignelse og Messias komme, sådan som vi af Levis slægt har bedt om det siden Moses' dage.

Da så jeg ham. En mand i hvide klæder stående på højre side af alteret. Først troede jeg, det var en romer, der ville vanhellige Guds bolig. Men med ét vidste

jeg, at det ikke var en skikkelse af denne verden. Jeg tænkte, at nu var det ude med mig, men den Almægtiges sendebud mødte mig med fred, og han talte til mig, som et menneske til et andet. Når jeg prenter disse ord, kan jeg se det hele for mig igen og høre ordene. Forunderlige ord, dejlige ord. Hele verden burde få det at vide. Men det får de nok i Guds time.

Det guddommelige sendebud talte om Messiasstiden. Han fortalte, at nu sker det. Nu er tiden moden til Messias' komme. Han brugte ord, som jeg kender fra de hellige skrifter. Ord, som har levet i mit sind, fra jeg var ung og som jeg har brugt i bøn og sang.

Han fortalte om forløberen, om den herold, der skal råbe det ud over Israel, sådan som Esajas har profeteret. Og jeg tænkte – mon Den Almægtige har udvalgt mig, den barnløse præst, til at være den, der skal være en røst for den Almægtige. Jeg kunne ikke fatte det. Så var det, jeg for alvor hørte, hvad han sagde. Han nævnte dit navn og sagde, at du skulle føde en søn. Denne søn skal være røsten, herolden, forløberen for Messiasstiden.

Ordene om min og vores søn fik såret i min sjæl til at bløde. Havde den Almægtige ikke hørt vores daglige bønner i mange år, indtil din alder var så fremskreden, at det var meningsløst at bede denne bøn? Jeg stod over for det himmelske sendebud, og jeg hørte hans ord og løfte til os. Men de bristede håb og de mange sår i min sjæl vejede for tungt. Jeg er uden undskyldning. Jeg ved, hvad Gud gjorde, da vores slægt blev født. Dengang Den Almægtige selv gæstede Abraham og Sara og gav dem en søn på trods af deres alder. Jeg burde have bøjet mit hoved og sagt: Intet er umuligt for Herren. Men jeg tvivlede, og tvivlen i mit hjerte blev sagt til det himmelske sendebud midt under den hellige handling i Guds tempel.

Det himmelske sendebud satte mig i rette. Ordene ville gå i opfyldelse i Guds time. Messiasstiden ville komme. Forløberen ville blive født og blive Guds udvalgte redskab. Men tegnet på ordenes sandhed skulle være, at min stemmes brug blev taget fra mig indtil opfyldelsens time.

Lige siden døren til Paradiset blev lukket har vi mennesker påkaldt den Almægtiges navn med bønnen om, at han ville åbne den igen. Den Almægtige har svaret ved at give os løftet om Messias, Den Udvalgte. Profeterne har gentaget det i generation efter generation. Nu har profeterne tiet i flere hundrede år. En mørk nat har sænket sig over os og vores folk. Mørket er nået ind i vores sind, så vi tror, at Gud har glemt os. Mange har glemt de gamle løfter til vores fædre og har taget sagen i egen hånd. Som om mennesket ved egen kraft eller ved sværdet vil kunne finde vejen tilbage til Paradiset. Men nu har Gud selv talt til os gennem et himmelsk sendebud. Nu kommer den tidsalder, vores fædre talte om. Det bliver som en solopgang efter en mørk nat.

Jeg ved ikke, hvor længe jeg blev stående med ordene fra himlen i min erindring. Igen og igen lød det i mit indre: *Zakarias, din bøn er hørt*. Jeg kom til mig selv igen, færdiggjorde offerhandlingen og gik ud for at velsigne folket. Tænk – nu

skulle velsignelsens ord gå i opfyldelse. Men da jeg løftede hænderne og åbnede munden, kom der ikke en lyd over mine læber. Jeg prøvede med tegn at forklare, hvad der var sket. Nogle forstod, at jeg havde haft et syn. Andre troede, jeg havde fået et ildebefindende, eller at Herren havde ramt mig med en pludselig sygdom. Jeg så dommen i nogles øjne. Den barnløse præst bærer på skjult synd. Han kunne ikke bestå i mødet med Den Almægtige i Helligdommen.

Jeg fik dog lov at færdiggøre min tjeneste i helligdommen. Resten af ugen løftede jeg hver morgen og aften mine hænder for at velsigne, og en anden præst sagde ordene for mig. Jeg skrev på en tavle, at jeg havde haft et syn i templet, og at Den Almægtige ville lade mig fortælle det, når tiden var moden. Hvor ville jeg gerne have fortalt dem om Messias tidens komme. Men jeg ved, at havde jeg knyttet det sammen med ordene om en søn, ville jeg være blevet mødt med hån og latter. Herrens engel valgte mig som profet og talerør for sit ord. Men Gud har samtidig lagt sin tugtende hånd på mig, sådan at jeg ikke kan sige det videre.

Elisabeth, du har fra vores unge år været den hjælper, som Gud satte ved min side. Nu har jeg brug for dig. Jeg har brug for, at du tror på det, jeg har fortalt, selv om det strider mod sund fornuft. Hvis jeg virkelig har mødt et sendebud fra den Almægtige, så går hans ord i opfyldelse, og så bliver du en ny Sara, hvor Gud skaber et nyt liv gennem en udlevet krop. Naboer og slægt taler om os. Men lad os lukke dem ude og bede og vente på Herren. Min bøn er, at Gud vil give os en søn, selv om det er menneskeligt umuligt. Min bøn er også, at Gud vil give mig og os troen på, at løftet går i opfyldelse, selv om troen må kæmpe mod vores fornuft.

Hvis Gud i sin barmhjertighed opfylder sit løfte, vil det være et tegn for hele Israel om Messias' snarlige komme. Jeg har kun et ønske, hvis og når det sker, at Gud vil give mig talens brug igen. Bare én dag vil være nok, for så vil jeg råbe det ud over hele Israel, at nu er ventetiden forbi. Nu sker det, som Gud har lovet gennem Abraham og David, sådan som han har talt ved profeterne. Det vil være som regn, der omskaber en gold ørken til en blomstrende dal.

Måske bliver der en tid til at tale. Men nu er der tid til at tie. Tid til at bede og vente på den Almægtige. Det himmelske sendebud har vist mig et glimt af en verden, jeg indtil nu kun har kendt fra profeterne. Det er et stort ønske og en stor bøn, jeg har til dig, Elisabeth. Jeg beder dig om at tro de ord, jeg ikke selv troede, selv om det var mig, der så det himmelske sendebud. Det tegn, som skal overbevise dig, er det bagvendte tegn, at din mand er frataget talens brug. Jeg gjorde mine ører døve for den Almægtiges tale, og han svarede ved at lukke min mund og hindre mig i at fortælle om det, som menneskeheden har ventet på i mange slægtled. Elisabeth, din bøn er hørt. Du skal undfange og føde en søn. Hans navn skal være Johannah, selv om ingen i vores slægt bærer det navn. Hans navn skal minde om Guds nåde mod den, der ikke fortjener det.

Dybeste glæde og største sorg

•
*DET ER MANGE ÅR SIDEN, JEG SIDST HAR
FORTALT DET. DET ER SOM ET SVÆRD I SJÆLEN
AT MINDES DET. DE FLESTE AF DEM, DER VAR
MED DENGANG, ER ALLEREDE DØDE, OG HVEM
VED, HVORNÅR JEG SELV FØLGER EFTER?*

Jeg vil fortælle dig, Shlomo, min datters søn, hvorfor du kom til at bære navnet fred, selv om der ikke har været fred i vores land, så længe jeg kan huske tilbage. Jeg vil fortælle dig det her, mens vi ser ud over dalen og over Davidsbyen, for det var her, det skete.

Jeg vil fortælle dig noget, som er så skønt, at de fleste tror, det er en flygtig drøm fra en anden verden. Jeg vil også fortælle dig noget, som er så ondt, at Adams børn næppe vil opleve det, som er værre. Begge dele skete her i Betlehem, da jeg var ung og stærk og troede på en fremtid for mig og mit folk.

Jeg var også hyrde dengang, og det skammer jeg mig ikke over, selv om mange ser os hyrder som lovløse og forarmede. Vi var seks hyrder, som havde samlet vores hjerde i en stor fold i dalen. Det var en ond tid. Vores egn var præget af krig, sult og folkevandring. Betlehem var overfyldt af tilrejsende folk af den talrige David-slægt, fordi kejseren ville afholde folketælling og tvinge os til at betale mere i skat. Sult og mangel på mad gjorde, at vi måtte have et øje på hver finger for ikke at miste et får til en sulten familiefar eller en romersk lejesoldat.

Min krop var mat af mangel på søvn og mad. Det var mange nætter siden, jeg

sidst havde sovet hjemme. Min hustru var med barn, min datter var kun tre år, og jeg var urolig for, om alt var vel. Da skete det. Et ubeskriveligt lys oplyste himlen, og et øjeblik kunne jeg se hele dalen som badet i lys. Fårene blev urolige. De andre hyrder vågnede og greb deres stave, endnu før de rejste sig. Himlen er mit vidne på, at det, jeg siger, er sandt og virkelig skete på den mark, vi nu sidder og ser udover. Der stod en mand foran os. Hans klæder var hvide som sne, hans ansigt lyste som ildstøtten i ørkenen. Jeg husker, jeg skreg i dødsangst, og jeg nåede at tænke, at nu fik jeg aldrig mit ufødte barns ansigt at se. Men den fremmede hilste os med fred, og i det øjeblik var jeg klar over, at fik jeg en søn, skulle hans navn være Shlomo. Jeg kan stadig høre hans røst, da han sagde, at nu var ventetiden forbi. Davidssønnen var blevet født i et hus i Betlehem. Når vi fandt en nyfødt dreng, der lå i en krybbe, så ville vi vide, at det var ham.

Et øjeblik efter var det som om et forhæng blev trukket til side. Det var, som om Edens have omsluttede os og Den Almægtiges nærvær overvældede os. Vi så en talrig himmelsk hær klædt i hvidt, som sang til Guds ære og forkyndte fred på jorden. Selv tempelsangen i Jerusalem er kun en fattig afglans af det, vi hørte. Tiden stod stille, og evighedens verden var hos os. Jeg har båret på denne sang lige siden, selv om den det meste af tiden har været i et lukket kammer i mit sind, hvor jeg sjældent vover mig ind.

Bagefter kunne vi ikke helt fatte det, vi lige havde oplevet. Dyrene var urolige, og vi brugte tid på at samle dem igen. Så kom vi i tanke om ordene om det nyfødte barn i krybben. Vi tøvede lidt. Hvem ville tro på os? At hyrder ser himmelsk sendebud og modtager ord fra den Almægtige? At Messias fødes i et almindeligt hus i Betlehem? Vi kunne allerede høre naboernes kommentarer, og med ét var mørket, kulden og sulten atter tilbage.

Først hentede vi et par mænd til at se efter fårene. Så gik vi fra hus til hus. Det var ikke let. Ingen husfar kan lide at blive banket op midt om natten. Børn og dyr vågnede. Folk blev vrede, de blev bange, de lo og rystede på hovedet. Indtil vi kom til det hus, hvor en svag lampe lyste. Her traf vi en slægtning af Eleazar, Josef fra Nazaret. Han lyttede og lo slet ikke, men førte os indenfor, mens han spurgte: Hvorfor er det så vigtigt det med krybben? Først faldt mit blik på moderen, som stadig lå på sit leje. Jeg så samme glæde i hendes øjne, som da min egen hustru havde født. Så så jeg barnet i krybben ved siden af hende. Vi vovede at fortælle dem det hele; om det himmelske sendebud og ordene om barnet i krybben. De græd, mens vi talte, men det var en god gråd. Så fortalte de os noget, som var ligeså mærkeligt, men som også handlede om Davidssønnen og om et himmelsk sendebud. Vi kan ikke tale med vores slægt om det, tilføjede de. Ingen vil tro noget så besynderligt.

Da vi gik tilbage til fårene, var stjernerne ved at blegne. Det var koldt som altid lige før dag gry, men jeg havde den samme fornemmelse i kroppen, som da min hustru fortalte, at hun ventede vores første barn. Verden ville aldrig blive helt den

samme. Messias var født. Vi havde set et glimt af paradiset. Måske ville vi nå at opleve, at ørkenen blomstrede og sværdene blev smedet til plovjern. Vi sang, som da jøderne var nået frelst gennem det røde hav. Herren er min styrke og min lovsang. Han blev min frelse.

Få måneder efter blev min søn født. Gud havde allerede givet mig en datter. Nu gav han mig også en søn, som jeg kaldte Shlomo. Naboerne lo af mig og spurgte, om en søn af en hyrde kunne bære en konges navn, men det gjorde mig ikke noget, for jeg tror ikke, at Betlehem har haft så lykkelig en hyrde som i de dage. Jeg troede fuldt og fast på, at min søn skulle opleve Messias tidens herlighed, og når jeg vogtede fårene, fyldtes min mund med latter og lovsange.

Alt dette ændrede sig en morgen, hvor solen burde have nægtet at stå op. Det første, vi hørte, var hestene og kampråbene. De red forbi os, Herodes soldater, så fårene blev spredt, og vi måtte slide med at få dem samlet. Så hørte vi skrigene fra de første huse, og jeg løb tværs over dalen mod mit hjem. Jeg kom for sent. Min hustru lå ved dørrædet. Blodet flød stadig. Min søn var en blodig klump. Hans lille ansigt var knust af en sten. Jeg bad den Almægtige om at få lov til at dø sammen med dem, men hørte så min datters, din mors, stemme. Som et nyfødt lam lå hun i en krog og turde ikke løfte blikket. Da vidste jeg, at den Almægtige ikke ville tillade mig at dø, men at jeg måtte bære den byrde at leve mit liv i dødens skygge for min datters skyld. Da dagen var ovre, stod det klart, at hvert hjem i byen var ramt. Alle små drenge var myrdet af Herodes' soldater, og alle dem, der havde gjort modstand, var fulgt efter. Klageskriget var så stort som hele det jødiske folks klageskrig i Egypten, men intet tydede på, at skriget blev hørt af den Almægtige, sådan som han gjorde det i vores fædres tid.

Jeg glemte dog ikke det glimt af paradiset, jeg havde set, eller ordene, der var blevet sagt af det himmelske sendebud. Men jeg begravede dem sammen med min hustru og min søn, og de var gemt et sted så dybt, at kun i drømme og på tempelpladsen i Jerusalem tillod jeg mig at erindre dem. Da du mange år efter blev født, ville de kalde dig med mit navn, men jeg bad om, at du måtte hedde Shlomo. Da brast der noget i mit sind, og for første gang i mange år fortalte jeg slægt og venner om det himmelske sendebud og barnet i krybben. Jeg lovede den Almægtige, at hvis du fik lov at leve, ville jeg fortælle det hele til dig, sådan at du ved, hvorfor du bærer dit navn, og for at Betlehem kan forbindes med andet end død og klage.

For få dage siden hørte jeg om profeten ved Jordanfloden. Da vidste jeg, at tiden var inde til at fortælle dig hele historien. Mine ben er gamle og trætte. Men du er ung. Gå til profeten og spørg, om tiden er inde. Om fredsriget snart kommer, sådan at vi for evigt kan tørre tårerne af vores øjne. Måske vil den Almægtige give os en solopgang over en verden, hvor dødens magt er brudt, og hvor der er fred på jorden.

Med ord gemt i sit hjerte

*I MINE TO SKRIFTER HAR JEG FORTALT DIG, THEOFILUS,
OM DET, DER GIK I OPFYLDELSE MED JESU FØDSEL OG
OM HANS FORTSATTE VIRKE EFTER OPHØJELSEN TIL
HERLIGHEDEN, HVOR BUDSKABET OM HAM HAR LYDT
FRA JERUSALEM TIL JORDENS ENDE.*

I mit liv har det været det største, at jeg, som ikke er af Abrahams slægt, har fået en så betroet opgave til gavn for alle menighederne. Det er apostlene, der er garant for, at det, jeg har skrevet, er sandt. De har overleveret det alt sammen, og der står ikke en sætning, som de og Helligånden ikke har besluttet. Jeg tror, at det, som jeg har skrevet til dig, vil bestå så længe solen står op, og vil blive læst af mange folkeslag i mange generationer, indtil Herren kommer igen.

Jeg kunne fortælle meget mere, men du kender jo selv apostlernes vidnesbyrd og ved, at alle ord i hele universet ville slippe op, hvis det skulle berettes alt sammen. Men jeg har lyst til at fortælle lidt fra mine samtaler med Maria, Jesu mor. Jeg mødte hende efter at have rejst rundt i Galilæa og Judæa i Jesu fodspor.

Mange har spurgt mig: Hvordan er Herrens mor? Hun må da være en usædvanlig kvinde. Det er hun også. Men det var ikke det første, jeg tænkte, da jeg mødte hende. Hverken du eller jeg har levet i den dybe fattigdom, som man gør det i Galilæa. Tilmed er hun enke og har været det i mange år. Hendes hænder og krop er mærket af det. Nu er hun en del af menigheden i Jerusalem, der jo også har været igennem en trængselstid med forfølgelse og sult. Og trængslerne er ikke overstået

endnu. Romerne er ved at få nok af jødiske oprør. Måske varer det ikke længe før de stormer byen, og Maria risikerer at blive dræbt eller må flygte, ligesom hun var nødt til, da hun var ung.

Maria fortalte mig, hvordan englen Gabriel kom til hende, sådan som jeg har berettet i mit første skrift. Hun havde ikke så svært ved at tro på de forunderlige ord om, at hun skulle føde Davidssønnen; ham, som profeterne havde forudsagt, skulle komme. Men hun havde svært ved at forstå, at Den Almægtige netop havde udvalgt hende, en fattig almindelig pige. Her er i al korthed, hvad hun fortalte:

- Det var først, da min mor og min familie blev rasende og ikke ville tro mig, at tvivlen kom. I dag kan jeg godt forstå, at det lød usandsynligt. Måske ville Den Almægtige sende en engel til en from præst i Jerusalem, men ikke til en fattig purung pige i Nazaret. Og at jeg var med barn uden at have rørt en mand, var for dem en pinlig og vanærende historie, som en ærbar pige ikke burde have rodet sig ud i, og slet ikke lyve om for at undgå skammen. De sendte mig væk, fordi de skammede sig over mig, og fordi de tvivlede på, at jeg var rask og ved mine fulde fem.

Mødet med Elisabeth ændrede alt. Denne gamle kvinde var nu med barn, men havde livet igennem levet med vanæren og mistanken om skjulte synder, fordi hun havde været barnløs. Det tegn, jeg havde fortalt min familie om – at den gamle kvinde i slægten var med barn – havde kun affødt hån, vrede og latter, men det var jo sandt. Hendes ord var de samme som englens ord til mig, og min tro og min fremtid blev knyttet til sandheden i hendes ord og til Skriftens profetier, der skulle opfyldes i mig og i min søn.

Da Josef ikke forstodte mig eller udleverede mig til at dømmes og vanæres i byporten, begyndte det hele at lysne. Det blev dog et mærkeligt bryllup. Både min slægt og Josefs slægt havde hørt rygter om mine fantasier om englebesøg, og det kunne ses, at jeg var med barn. Josef måtte bære megen hån, fordi han ønskede at hjemføre en pige, som ikke blot var med barn, men som påstod at være det uden en mands medvirken, og som hævdede, at kronvidnet var en engel fra Himlen.

Kort efter brylluppet kom befalingen om folkeafstemningen og den folkevandring, den medførte. Alle forbandede kejseren og romerne for deres magtdemonstration, og alle vidste, at næste skridt ville være øget skat. Josefs slægt havde boet i Nazaret i flere slægtled. Alligevel måtte han lade sig registrere i Betlehem. Jeg græd, da jeg tog afsked med min mor og min slægt. Men inderst inde var jeg lettet og håbede, at vi aldrig kom tilbage. Jeg var blevet én, som folk vendte sig bort fra i foragt. Og når de en sjælden gang mødte mig på gaden talte de om mig bag min ryg.

Rejsen var ikke uden farer, men samtidig var det gode dage. Josef og jeg kunne tale sammen, uden at vi behøvede at frygte, at andre lyttede. Vi dvælede ved englens ord til mig og senere til Josef – og ligeså Elisabeths ord. Vi drøftede, hvordan ordene kunne være en opfyldelse af det, som profeterne havde spået om.

Det var svært at komme til Betlehem. Slægten tog imod os med den høflighed,

som blodets bånd kræver, og fordi fødslen var nært forestående, fik jeg et leje i et lille hus sammen med en familie og deres husdyr. Husets andet rum, som de kaldte herberget, var overfyldt af andre slægtninge. Den næste tid var præget af forventningen til barnets komme. Ingen af os talte med folk i Betlehem om englens ord. Vi var bange for, at det ville afføde samme reaktion som i Nazaret. Nogle i slægten viste dog besked. Rygterne fra Nazaret var åbenbart nået frem. De sagde ikke noget til os, men vi kunne se det i deres blikke og høre det i deres dæmpede samtaler, når de ikke troede, at vi lyttede.

Fødselen var lige så voldsom og brutal som den er ved andre piger på den alder. I hele det døgn, den stod på, fik jeg at føle, at jeg er én af Evas efterkommere og derfor skal føde med smerte. Da forløsningen kom, var der intet ved min dreng, som adskilte ham fra andre nyfødte. Det var næsten ikke til at rumme, at han skulle have en himmelsk oprindelse. Men hyrdernes besøg ændrede alt.

De lugtede af får og af fattigdom, men deres ord gjorde mere godt, end hvis Gud havde sendt en hær af engle fra himlen. Deres budskab blev kendt i hele Betlehem, men blev mødt af latter, hån og hovedrysten. Ingen ville tro, at et pigebarn fra Nazaret kunne føde Davidssønnen. Eller at den Almægtige ville sende sine engle til så upålidelige folk som hyrderne. Men jeg gemte deres ord i mit hjerte og bevarede dem som en skat, der var mig langt mere dyrebar end de kostbare gaver, de vise mænd fra Babylon senere kom med.

Vismændenes besøg fik al hovedrysten i Betlehem til at forsvinde. Ikke siden Davids tid havde så fornemme personer været på besøg i Betlehem. De kom fra jordens fjerne egne med deres følge, ville ikke tale med de mere fornemme gæster i herbergsrummet, men standsede ved et af byens fattigste huse for at hylde og tilbede vores barn.

Knapt var vi kommet over fødselsbegivenheder, før Josef blev advaret af en engel om, at vi skulle flygte samme nat. I måneder levede vi på flugt og i midlertidige lejre, før vi kom med en karavane til Egypten. Først mange måneder senere hørte vi om Herodes udåd. Det var som en kniv i hjertet. Var det de vise mænds besøg hos os og deres tilbudelse af vores barn, der havde vakt Herodes' vrede? Jeg græd sammen med de ulykkelige mødre. Englen havde kaldt mit barn Søn af den Hellige. Men ville den Almægtige virkelig lade sin Søn blive et barn i en så grusom verden? I dag tror jeg det, for jeg mødte ham efter opstandelsen og hører med til øjenvidnerne. Jeg gemmer alle apostlenes ord om ham i mit hjerte. At være mor i Evas slægt er den største glæde og den største smerte. Men min glæde og min smerte har overgået det, som alle andre mødre har gennemlevet. Mit smerteskrig i påsken i Jerusalem mange år efter overgik Ramaskriget i Betlehem og Evas gråd ved Abels grav. Men min glæde og stolthed, da jeg mødte ham som opstanden, har været større end hos alle de tusinder, som i dag ikke kan se en solopgang den første dag i ugen uden at holde opstandelsesfest.

STJERNESØNNEN

Menneskers håb

•
*HVAD ÉN AF VISMÆNDENE FORTALTE
VED HOFFET I BABYLON, DA HAN VENDTE
TILBAGE EFTER REJSEN TIL BETLEHEM.*

I flere år havde vi talt om, at det ville ske. Men da det skete, var vi alligevel uforberedte. Der viste sig et tegn på himlen, som vi aldrig før havde set, og som ingen vismand i Babylon nogensinde havde hørt om. Kongestjernen og jødestjernen mødtes og dannede én stjerne. Det blev tolket og der blev givet udlægninger om gudernes gunst og ugunst, om krig og fred, sygdom og død såvel som fred og rigdom. Vi famlede i blinde, for selv om vi repræsenterer hele verdens visdom, var dette et nyt og ukendt tegn, som vi ikke på nogen måde var i stand til at forklare.

Den mest oplagte forklaring var en konges og verdensherskers fødsel. Men det gav ikke mening at koble det sammen med det jødiske folk, der i dag næppe kan bære betegnelsen folk, skønt det i en fjern fortid havde været et mægtigt rige. Det folk, som blev kaldt ateister, fordi de ikke respekterede folkeslagenes guder, men tilbad én gud, som ikke lod sig afbilde i et støbt billede. Det folk, som ikke desto mindre i hovmod påstod, at deres Gud var Almægtig og alle tings skaber. Selv i deres små enklaver i Babylon kunne man høre dem citere salmer og digte, som hyldede deres lokale stammegud som himlens og jordens skaber.

Da vi søgte efter svar, fandt vi i vores arkiver gamle skrifter af jødiske rådgivere, som i tidligere tider havde vejledt vores herskere og haft en indsigt i fremtiden, som overgik al vores erfaring. De berettede om stjernesønnen, bar *Kogma*, der

skulle udgå fra et lille og foragtet folk.

Vi blev grebet af det, vi læste. Hvis dette folks skrifter talte sandt, så var alle mennesker under himlen af samme slægt. Så havde dette lille folk en pagt med gudernes gud, og så ville der ud af dette folk komme en konge, en stjernesøn, som skulle blive til velsignelse for alle folkeslag på jorden. Vi besluttede at undersøge sagen til bunds; at opsøge det jødiske folk og spørge os frem til en nyfødt kongesøn, der skulle blive en kommende verdenshersker. Hvis der vitterligt var født en kongesøn blandt jøderne, havde vi tolket stjernerne ret, og så ville vi være de første til at anerkende og hylde den kommende hersker.

De fleste stjernetydere mente, vi var på vildspor. Derfor endte det med, at vi kun var en lille flok, der rejste af sted. Det lykkedes os dog at få kostbare gaver med, hvis det nu alligevel skulle vise sig, at vi faldt over en gudesøn som de hånligt sagde til os. Det meste af rejsen gik ad karavanevejen sammen med et stort følge. Vi drøftede mange ting undervejs. Der var dage, hvor vi alle tvivlede og følte, at vores rejse var en famlen i blinde. Stjernerne gav aldrig enkle og entydige svar, og umiddelbart virkede det både for enkelt og for usandsynligt at koble stjernesønnen sammen med dette underkuede og fattige folk. Men hver nat så vi stjernen lyse på himlen, og vores rejse gik i den retning, hvor den stod.

Efterhånden som vi nærmede os det jødiske område, var der en ting, som fyldte os med ubehag. Vi hørte om Herodes, jødernes konge, at han var en usling, som ved list, bedrag og brutalitet havde tilranet sig kongemagten. Selv kejseren i Rom frygter Herodes, sagde vores kilder. For han frygter ingen og frygter alle. Det forlød, at han havde dræbt sin yndlingshustru, fordi hun mishagede ham, og flere af sine sønner, fordi han var bange for, at de ville rane hans trone. Hvordan kunne stjernesønnen have sit udspring i en så grusom og forbandet slægt? Vi forstod ingenting.

Vi fortsatte dog alligevel, fordi vi havde det håb, at Herodes ikke blot var grusom, men også klog. Vi repræsenterede et stort folk. Blev vi forulempet, ville det koste Herodes og hans slægt dyrt. Mon ikke han vidste det? Da vi knælede ved hans trone, selv om det egentlig tilkom ham at bøje sig for os, turde vi ikke møde hans blik. Vi kunne ikke befri os fra den fornemmelse, at grusomheden og vanviddet hos denne hersker var større end klogskaben. Han serverede et overdådigt måltid for os. Vi spiste høfligt, men uden sikkerhed for, om maden var forgiftet. Da vi fremførte vores ærinde, blev han først bleg og så rød. Han kaldte på sine vismænd og bad dem tolke vores observationer af dette nye himmelfænomen. Vi så frygten i deres øjne, da de fortalte, at hvis det var stjernesønnen, vi havde fået varsel om, så var han ikke af Herodes' slægt, men af en gammel kongeslægt fra landsbyen Betlehem syd for Jerusalem. De tilføjede, at måske var det gamle jødiske håb blot en drøm, og at Den Almægtige naturligvis ikke ønskede anden hersker på tronen end Herodes. Som om noget sådant kunne formidle en Herodes!

Hvad Herodes mente om de skriftlærdes ord, fandt vi ikke ud af i denne om-

gang. Han bad os dog vende tilbage, hvis vi fandt en kongesøn, og sagde, at han naturligvis også ville hædre det. Vi havde svært ved at skjule en letteste over, at stjernesønnen ikke var avlet af Herodes, og vi blev kun under hans tag så længe som almindelig høflighed krævede.

Selvom det mørknede, da vi trak vores kameler ud af Jerusalem, så frygtede vi for, hvad Herodes kunne finde på i nattens løb. Derfor ville vi ikke opsætte vores rejse, men fortsatte mod den landsby, som de jødiske vismænd havde talt om. Og så skete der noget, som vi aldrig vil kunne forklare. Stjernen stod på himlen som en stadig påmindelse om ærinde for vores rejse. På en uforklarlig måde skinnede den ned på stien, vi fulgte, sådan at det for os at se tog sig ud, som gik der en usynlig vandrer med en lampe nogle skridt foran os. Stjernen blev en lygte for vores fod og et lys på vores sti. Dette himmelfænomen ophørte først, da vi befandt os uden for et fattigt hus i landsbyen Betlehem. Ikke blot skulle vi opsøge det mindste og ubetydeligste folk blandt alle folkeslag på jorden. Vi skulle åbenbart til en lille landsby og et hus, der var mere småt og fattigt, end vi nogen sinde havde gæstet før.

Men vi glemte alt, da vi så barnet. Vi så et lille jødisk barn, men vi vidste i samme nu, at vi så på en kommende konge og hersker. Vi knælede og tilbad. Vi havde også knælet for Herodes, men det var af høflighed og frygt. Nu gjorde vi det med glæde og ærefrygt, for vi vidste på en uforklarlig måde, at vi havde nået målet for vores rejse. Barnets forældre fortalte en forunderlig beretning om englebesøg og jødiske skrifter, der gik i opfyldelse. De var benovede over at få så fornemme gæster, men ikke så meget over vores budskab. Det synes at bekræfte noget, de vidste i forvejen.

Aldrig har vi glædet os så meget over at kunne give vores gaver. For os var det blot en del af Babylons rigdom. I deres fattigdom kunne det virkelig gøre en forskel. Om natten drømte vi alle den samme drøm. Vi tog det som et budskab fra ham, der styrer stjernerne. Vi skulle ikke tage til Jerusalem igen, men skynde os til Babylon. Nu er vi hjemme igen. Men der er noget, der aldrig bliver som før igen. Fra nu af vil vi vente på, at stjernesønnen bliver voksen og tiltræder sit kongedømme. Vi vil læse de gamle jødiske skrifter om Israels og menneskehedens håb. Vi må erkende, at vi indtil nu har famlet i blinde og ladet os lede af blinde. Men nu er stjernesønnen født. De jødiske profeter siger, at når han træder frem for Israel, så vil ørkenen blomstre, så vil sværdene blive overflødige, så vil mennesker bøje sig for deres konge, og så bliver der fred på jorden. Hvornår det sker, ved vi ikke. Men at det sker, ved vi. Vi har jo set stjernesønnen!

STJERNESØNNEN

Og andre julefortællinger

*HVORDAN FIK DEN STUMME ZAKARIAS
FORTALT ELISABETH OM SIT SYN I TEMPLET?*

*KAN ET MENNESKEHJERTE RUMME BÅDE
ENGLESANG OG BARNEMORD I BETLEHEM?*

HVILKE ORD GEMTE MARIA I SIT HJERTE?

HVEM ER STJERNESØNNEN?

Alt dette får du mulige svar på ved at læse dette julehæfte. Med sin sædvanlige maleriske og fortællende facon fører rektor Børge Haahr Andersen os gennem fire spændende fortællinger, som alle kunne være fortalt af centrale personer i julens dramatiske begivenheder. En meget anderledes og spændende måde at vinkle julens budskab, som vækker til eftertanke og fungerer som en god optakt til julefejringen.

God læselyst